

LA CANDELA LA CÀRREGA I A PÀRRECA

“LA CÀRREGA

O LA VIOLÈNCIA DE L’ESTAT CONTRA EL POBLE”

EXPOSICIÓ A LA SALA OBERTA DEL MUSEU DE LA GARROTXA
DEL 23 DE MARÇ DE 2019 AL 18 D’AGOST DE 2019

LA CÀRREGA

El 17 de desembre de 1919 es va concedir per Reial Ordre la cessió en dipòsit del quadre *La Càrrega* del pintor Ramon Casas al llavors anomenat 'Museu Biblioteca d'Olot'.

Aquest fet va ser possible gràcies a les gestions que va fer l'escultor olotí Miquel Blay, que en aquells moments vivia a Madrid i era membre del Patronat del Museo Nacional de Arte Moderno - institució que aleshores era propietària del quadre .

Blay i l'Ajuntament d'Olot van saber aprofitar molt hàbilment el poc interès i entusiasme que el quadre havia despertat al Museo Nacional de Arte Moderno i a la capital d'Espanya per demanar-ne el trasllat a Olot.

La Càrrega i tres quadres més d'autors catalans varen ser enviats a Olot a finals de 1920 per formar part del Museu de la ciutat.

La Càrrega de Ramon Casas és una de les peces més icòniques en la trajectòria de l'artista barceloní, tant pel format i la temàtica com per l'habilitat amb què està pintada. Ho és també de l'art del tombant de segle a Espanya, sobretot per la representació que fa de les lluites socials d'aquells moments.

Al llarg d'aquests cent anys, allò que simbolitza i representa *La Càrrega* s'ha evidenciat arreu del món. L'ús de la força contra els ciutadans per part dels estats és un recurs usat de manera repetitiva per esclafar tota mena de protestes i reivindicacions socials i polítiques. Aquesta exposició vol explicar el quadre i fer reflexionar als visitants sobre el que representa una càrrega policial.

Ajuntament d'Olot

**Institut de Cultura
de la Ciutat d'Olot**

RAMON CASAS I CARBÓ

Ramon Casas va néixer a Barcelona en una família benestant l'any 1866. El seu pare era un indià de Torredembarra que havia fet fortuna a Cuba i la seva mare era filla d'una família burgesa. La bona situació econòmica de la família, doncs, va permetre que es pogués formar com a pintor a Barcelona i a París.

Casas és un dels pintors més reconeguts de la generació modernista i un impulsor de la renovació de la pintura catalana de finals del segle XIX.

Tot i ser molt conegut com a pintor, Casas és també un gran il·lustrador i cartellista. Al Museu de la Garrotxa es conserva el seu magnífic cartell titulat *Montmartre*, de la col·lecció *Cigarrillos París*.

Al llarg de la seva vida participa en la fundació de diverses revistes, com *Els Quatre Gats*, substituïda un any més tard per *Pèl & Ploma*, que amb posterioritat fou substituïda per la revista *Forma*.

D'entre tots els gèneres, però, el que li proporciona més fama és el de retratista, que el consagra com el gran retratista de la burgesia catalana de l'època.

L'EXPOSICIÓ “LA CÀRREGA O LA VIOLÈNCIA DE L'ESTAT CONTRA EL POBLE”

La mostra està dividida en dos espais. En el primer, es parla de qüestions relacionades amb el quadre, el seu creador i el perquè del seu trasllat a Olot. Qui va ser Ramon Casas, com i quan va pintar el quadre, de qui és propietat, per què és a Olot o la relació del seu creador amb la capital de la Garrotxa.

L'exposició explica el quadre, el fragmenta temàticament i en desvela aquelles històries i informacions que no es veuen, com anècdotes i fets relacionats amb l'obra. S'informa d'on és el quadre, qui era Ramon Casas, quan es va pintar, qui és l'home caigut, s'analitza la figura de la Guàrdia Civil a cavall, a més de posar en context les grans mobilitzacions obreres de 1902 i la relació de Casas amb Olot. La primera part explica els llocs on s'ha pogut veure la gran obra de Casas i el procés de restauració que va patir.

El quadre es va restaurar l'any 1975 després de la participació a una exposició a Madrid. Es va netejar i reintegrar les parts perdudes i malmeses, i, sobretot, es va reforçar-ne la tela. Aquest reforç va donar una forta rigidesa al quadre. Tanta, que ja no es pot tornar a desmuntar i embolicar-lo en un gran bombo per portar-lo a exposicions, ja que probablement es trencaria. Per això l'any 1985 se'n va prohibir la sortida d'Olot per motius de conservació. Des del 1997 no s'ha mogut més del Museu de la Garrotxa.

Al segon espai, l'exposició introdueix l'espectador en el concepte de la càrrega com a recurs repressor dels estats contra el poble a través d'imatges de grans dimensions que el confronten amb una situació de repressió davant l'autoritat. Des de la Revolució Industrial, de càrregues policials n'hi ha hagut sempre i ha passat arreu del món. Els artistes de tots els temps han utilitzat l'art per denunciar-les.

Els Estats organitzen unitats militars i policials especialitzades en reprimir els nous ciutadans en els espais urbans, al mateix temps que els pagesos arriben a les ciutats per treballar a les fàbriques i es queixen col·lectivament de la manca de drets i l'explotació que pateixen. Carregar serveix per refermar l'autoritat de l'Estat i recordar als manifestants que quan els governants volen, els carrers es buiden.

Els visitants veuran de primera mà com dibuixants i fotògrafs han capturat les càrregues policials amb intenció informativa, i artistes diversos n'han fet tema de les seves obres, de vegades amb voluntat crítica. De càrregues se'n veuen als informatius televisius —arreu del món, en democràcies i en dictadures— i, gràcies als mòbils, les imatges circulen per internet, com a denúncia de l'acció policial. La càrrega ja és part de la quotidianitat democràtica i no se'n debat l'ús sinó la mesura.

INAUGURACIÓ

L'exposició s'inaugurarà el dissabte 23 de març, a les 12.30 h.

Ajuntament d'Olot

**Institut de Cultura
de la Ciutat d'Olot**

COMISSARIS

La mostra està comissariada per Enric Calpena, periodista, i per Joan Carreras.

Enric Calpena és periodista i professor a la Facultat de Comunicació Blanquerna de la Universitat Ramon Llull de Barcelona, amb una llarga experiència com a productor, presentador, director, guionista i realitzador de projectes periodístics de divulgació històrica.

Joan Carreras és periodista, guionista i escriptor, professor de periodisme digital a la Facultat de Comunicació Blanquerna de la Universitat Ramon Llull de Barcelona, amb una llarga experiència en el món audiovisual i de les narratives digitals.

Tots dos han realitzat un extens treball de documentació i recerca sobre la violència de l'estat contra el poble i les càrregues policials i el ressò que artistes i periodistes n'han fet al llarg de tots els temps.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

El Museu de la Garrotxa organitza, en paral·lel a l'exposició, un seguit d'activitats complementàries per aprofundir en l'obra de Ramon Casas i en les càrregues policials que s'han produït al llarg de la història.

El programa està format per visites guiades a la mostra, exposicions complementàries, xerrades i taules rodones.

A més, a l'espai expositiu hi ha activitats pel públic familiar (nens i nenes a partir de 5 anys), i s'ofereixen visites guiades a escolars de totes les edats.

EXPOSICIONS

"SOBRECÀRREGUES"

Museu de la Garrotxa. Pati de l'Hospici

Del 23 de març al 18 d'agost

Exposició de versions del quadre La Càrrega a mida natural fetes per diversos artistes locals i nacionals i que l'Assemblea d'Artistes de la Garrotxa ha promogut des del mes d'abril del passat 2018 amb la finalitat de denunciar el procés repressiu viscut arran de l'1 d'octubre de 2017.

Inauguració: dissabte 23 de març, a les 12.30 h

"55 URNES PER LA LLIBERTAT"

Museu de la Garrotxa. Sala Oberta 2 i Sala 15

Del 15 de juny al 21 de juliol

Mostra del treball de 55 artistes que amb les seves creacions fan visible un crit i un compromís a defensar la llibertat i la democràcia. Aquest projecte és una proposta de l'associació Comitè de Solidaritat Catalana. Catalunya Nord.

Inauguració: dissabte 15 de juny, a les 12 h

"VERSIONS La Càrrega"

Museu de la Garrotxa. Sala Oberta 2

Del 27 de juliol al 18 d'agost

Exposició d'interpretacions que al llarg del temps s'han fet del quadre de *La Càrrega* i espai working in progress on el visitant podrà realitzar les seves pròpies creacions inspirades en l'obra de Ramon Casas.

Inauguració: dissabte 27 de juliol a les 12 h

CONVERSES AMB...

Les càrregues al llarg de la història, amb Enric Calpena i Joan Carreras, comissaris de l'exposició.

Dissabte 23 de març, a les 18 h, Museu de la Garrotxa

Taula rodona: *L'art com a arma de protesta*,

Dissabte 4 de maig, a les 18 h, Museu de la Garrotxa

Amb la participació de tres artistes

El perquè d'una càrrega. Quan i com s'actua?

Dissabte 15 de juny, a les 18 h, Museu de la Garrotxa

VISITA GUIADA

Visita guiada a l'exposició i al Museu per veure l'obra original de Ramon Casas, a càrrec dels tècnics del Museu.

Dissabte 1 de juny, a les 12 h

NIT DELS MUSEUS**LA CÀRREGA D'OLOT**

Dissabte 18 de maig, a les 21 h, Pati de l'Hospici

Tenim *La Càrrega* de Barcelona de 1903, i *La Càrrega* de Vic de 1910. Vols ser protagonista de *La Càrrega* d'Olot de 2019? Vine al Museu i participa en la seva creació artística.

Hi haurà música i refrigeri.

FRIDAYS AL MUSEU**Arts i uts. Reflexions d'una guia de museu (Visita teatralitzada)**

Divendres 14 de juny, a les 21 h, al Museu de la Garrotxa

Preu: 3 €

CONTACTE DE PREMSA

Andreu Oliveras

972 27 27 77 / 630 66 55 61

Andreu.Oliveras@olot.cat

Ajuntament d'Olot

**Institut de Cultura
de la Ciutat d'Olot**